EUROPAPARLAMENTET 2009 - 2014

Plenarhandling

5.7.2010 B7-0419/2010

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 110.2 i arbetsordningen

om situationen i Kirgizistan

Heidi Hautala, Bart Staes, Nicole Kiil-Nielsen
för Verts/ALE-gruppen

B7-0419/2010

Europaparlamentets resolution om situationen i Kirgizistan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kirgizistan och Centralasien, särskilt resolutionen av den 6 maj 2010,

– med beaktande av parlamentets resolution av den 20 februari 2008 om en EU-strategi för Centralasien,

– med beaktande av uttalandena av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik Catherine Ashton om de nya sammandrabbningarna i Kirgizistan den 11 juni 2010 och om folkomröstningen om konstitutionen den 28 juni 2010,

– med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 14 juni 2010,

– med beaktande av EU:s strategi för ett nytt partnerskap med Centralasien, som antogs av Europeiska rådet den 21–22 juni 2007,

– med beaktande av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Kirgizistan, som trädde i kraft 1999,

– med beaktande av Europeiska gemenskapens regionala strategidokument för bistånd till Centralasien för perioden 2007–2013,

– med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Den 11 juni 2010 utbröt våldsamma sammandrabbningar i städerna Osh och Jalalabad i södra Kirgizistan vilka fortsatte att eskalera fram till den 14 juni, då hundratals beväpnade män rapporterades storma stadens gator, skjuta civila och sätta affärer i brand, varvid de valde sina mål utifrån etniska kriterier.

B. Enligt de kirgiziska myndigheterna dog ca 300 personer i sammandrabbningarna, men bl.a. ledaren för interimsregeringen, Roza Otunbajeva, fruktar att den verkliga siffran kan vara högre. Fler än 2 000 skadades eller fick föras till sjukhus, och många personer saknas fortfarande.

C. Enligt uppskattningar har våldsamheterna tvingat 300 000 personer att fly inom landet och 100 000 har sökt skydd i grannlandet Uzbekistan. Regeringen i Tasjkent har med hjälp av internationella organisationer gett flyktingarna humanitärt bistånd men stängde den 14 juni gränsen mot Kirgizistan på grund av bristande kapacitet att ta emot fler personer.

D. Interimsregeringen utlyste undantagstillstånd i området och säkerhetsstyrkorna, som ibland inte tycks ha hållit sig till order, kunde inte ta över kontrollen. Den begäran om militär hjälp för att återställa ordningen som interimspresidenten Roza Otunbajevas

riktade till Rysslands president Medvedev och Collective Security Treaty Organisation fick inget gehör. En begäran om en internationell polisstyrka skickades också till OSSE och behandlas för närvarande.

E. Enligt den nationella säkerhetstjänstens utredning av händelserna den 11–14 juni anstiftades sammandrabbningarna av medlemmar ur samma klan som den fördrivne presidenten Bakijev i samarbete med radikala islamister, militanta grupper från norra Tadzjikistan och talibaner .

F. Kommissionen har anslagit fem miljoner EUR för att tillhandahålla akut medicinsk hjälp, humanitärt bistånd, andra artiklar än livsmedel samt skydd och psykologiskt stöd till de krisdrabbade. Detta kan jämföras med FN:s begäran om 71 miljoner USD för omedelbart katastrofbistånd.

G. EU bör ta på sig en större roll för att stödja landet. EU har åtagit sig, särskilt genom sin Centralasienstrategi, att vara en partner till länderna i regionen. Nu behövs omgående mycket mer av internationellt engagemang, och EU:s respons kommer att vara betydelsefullt för unionens trovärdighet som partner.

H. En folkomröstning som genomfördes under fredliga omständigheter den 27 juni med högt valdeltagande resulterade i att mer än 90 procent av väljarna godkände en ny konstitution som innebär jämvikt mellan presidentens och parlamentets makt, bekräftade Roza Otunbajeva som interimspresident fram till den 31 december 2011 och upplösningen av författningsdomstolen. Val till parlamentet är planerat till den 10 oktober 2010.

I. Centralasien präglas i stor utsträckning av fattigdom och en mängd allvarliga hot mot människors säkerhet och trygghet samt av vanstyre, starkt auktoritärt styre och brist på lagliga kanaler för att uttrycka missnöje och verka för politiska förändringar. Det regionala samarbetet måste återupptas och fördjupas så att man kan utveckla en gemensam strategi för att ta itu med problemen och utmaningarna i regionen. De regionala och internationella aktörernas inställning till regionens problem och utmaningar måste bli mer samstämda.

J. EU måste alltid stå fast vid sitt åtagande att mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatliga principer ska ingå i unionens avtal med tredje länder och främja demokratiska reformer genom en konsekvent politik som ökar dess trovärdighet som regional aktör.

1. Europaparlamentet är djupt bekymrat över de tragiska och våldsamma sammandrabbningar som utbröt i södra Kirgizistan och uttrycker sitt deltagande med familjerna till de personer som föll offer för sammandrabbningarna.

2. Europaparlamentet fördömer med kraft alla attacker och våldshandlingar och uppmanar interimsregeringen att genomföra en förtroendeingivande, opartisk och oberoende utredning av händelserna med hjälp av internationella aktörer så att förövarna kan ställas inför rätta och klarhet kan fås rörande anklagelserna om att personer ur de kirgiziska säkerhetstrupperna skulle ha varit inblandade.

3. Europaparlamentet uppmanar interimsmyndigheterna att inte sky några ansträngningar för att få situationen att återgå till det normala och att se till att förutsättningarna blir sådana

att flyktingar och internflyktingar frivilligt kan återvända till sina hem i säkerhet och värdighet. De lokala myndigheterna måste anta effektiva åtgärder för att bygga upp förtroendet och inleda en äkta dialog med alla etniska grupper i södra Kirgizistan så att en trovärdig försoningsprocess kan komma till stånd.

4. Europaparlamentet betonar att de värden som Europeiska unionen bekänner sig till tvingar unionen att agera på alla nivåer med anledning av detta lidande, inklusive genom att anslå mer än de 5 miljoner EUR som hittills har uppbringats; stöd som bör stå i proportion till FN:s begäran om 71 miljoner USD för omedelbar humanitär hjälp.

5. I detta sammanhang uppmanar Europaparlamentet kommissionen att öka det humanitära stödet i samarbete med internationella organisationer och att inleda kort- och medelfristiga återuppbyggnadsprogram för förstörda hem och ersättning av förlorade ägodelar samt rehabiliteringsprojekt tillsammans med de kirgiziska myndigheterna och andra givare för att skapa gynnsamma förutsättningar för flyktingars och internflyktingars återvändande. I detta sammanhang är det viktigt med lokala utvecklingsprojekt.

6. Europaparlamentet uppmanar enträget rådet att ta ledningen och arrangera en internationell givarkonferens för Kirgizistan, för att behandla de humanitära problemen och de grundläggande behoven i Kirgizistan och tillhandahålla det bistånd som krävs för en hållbar utveckling i landet.

7. Europaparlamentet understryker att det humanitära biståndet, avsett att tillgodose omedelbara behov, måste åtföljas av ansträngningar att stabilisera situationen och minska och förhindra den avsevärda risken för nytt våld som också hotar fred och säkerhet i andra delar av Ferganadalen som delas av Uzbekistan, Kirgizistan och Tadzjikistan.

8. Europaparlamentet upprepar sitt krav på att EU:s Centralasienpolitik ska vara inriktad på människors säkerhet och trygghet. I södra Kirgizistan innebär detta bl.a. hjälp för att trygga etniska uzbekers och andra etniska folkgruppers fysiska säkerhet.

9. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaterna att stödja och aktivt bidra till en snabb polisiär insats från OSSE för att förhindra att nya våldsamheter bryter ut, för att stabilisera situationen i de städer där sammandrabbningar ägt rum samt för att skydda offren och de mest sårbara personerna och underlätta för flyktingar och internflyktingar att återvända.

10. Europaparlamentet noterar det fredliga genomförandet och resultatet av folkomröstningen om konstitutionen den 27 maj, vilken banar väg för en återgång till konstitutionell ordning. Rådet och kommissionen uppmanas att hitta ett sätt att stödja interimsregeringen i Kirgizistan och hjälpa myndigheterna att genomföra demokratiska reformer och förstärka rättsstaten, att motverka diskriminering i det offentliga livet, ge tillgång till trovärdiga rättsliga förfaranden samt förbättra människors liv genom nationell utveckling och makt åt medborgarna i samarbete med alla intressenter och det civila samhället i Kirgizistan.

11. Europaparlamentet kräver en utbredd användning av stabilitetsinstrumentet, och uppmanar kommissionen att utarbeta förslag till omfördelning av anslag inom

finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete för att garantera att EU:s insatser till följd av den nya situationen i Kirgizistan, både på kort och på medellång sikt, är tillräckligt omfattande.

12. Europaparlamentet uttrycker sin oro över rapporterna om gripandet av vissa människorättsaktivister i Kirgizistan, och uppmanar de kirgiziska myndigheterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att människorättsaktivister obehindrat kan bedriva sitt arbete för att främja och slå vakt om de mänskliga rättigheterna.

13. Europaparlamentet betonar att utvecklingen i Kirgizistan både påverkar och är påverkad av den regionala och internationella utvecklingen. Parlamentet är övertygat om att Rysslands, Förenta staternas och andra intressen i stor utsträckning överlappar varandra, i synnerhet i fråga om Afghanistan och den ökande islamiska radikaliseringen i regionen, däribland i Kirgizistan. Det bör därför vara möjligt att minska den geopolitiska konkurrensen och hitta synergier för att stabilisera regionen. Om man lyckas med detta skulle det i sin tur kunna ge vidare positiva effekter för de internationella förbindelserna och den internationella säkerheten.

14. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen och OSSE.